

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 217/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen fuusioituneiden korkeakoulujen menestyksekkään liikkeelle lähdön varmistamisesta ja fuusioitumiskustannusten kompensoimisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anna-Kaisa Iksen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 217/2019 vp:

Millä tavoin hallitus varmistaa fuusioituneiden korkeakoulujen, kuten Tampereen korkeakouluyhteisön, menestyksekkään liikkeelle lähdön niin, että fuusiokustannukset eivät jää rasittamaan varsinaista toimintaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut usean vuoden aikana Tampereen yliopistoksi yhdistyneiden Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston muutosjärjestelyjä. Lisäksi Tampereen ammattikorkeakoulua on tuettu Tampereen korkeakouluyhteisöön liittymisessä. Tämä tapahtui osin aikana, jolloin yliopistoihin kohdistui menosäästöjä.

Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston yhdistymistä on tuettu vuosien 2017-2020 aikana runsaalla 28 miljoonalla eurolla. Lisäksi Tampereen yliopistoa ja Tampereen teknillistä yliopistoa pääomitetiin vuonna 2018 yhteensä 11,2 miljoonalla eurolla. Pääomittamisesta 10 miljoonaa euroa toteutettiin rakenteita ja toimintatapoja uudistavien toimenpiteiden perusteella. Tampereen yliopiston pääomittaminen oli lähes 23 prosenttia kaikille yliopistoille varastusta pääomittamisen määrärahasta. Erona Aalto-yliopiston perustamisvaiheen pääomittamiseen oli, että Tampereen yliopiston pääomittamisessa ei edellytetty yksityisten pääomien keräämistä.

Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto yhdistyivät omasta halustaan ja strategiansa pohjaten, ei ulkoisesta pakosta. Tämä on hyvä periaate jatkossakin. Olen samaa mieltä kirjallisen kysymyksen allekirjoittajien kanssa siitä, että fuusioitumisesta syntyvät kustannukset eivät saa syödä korkeakoulujen opetuksen ja tutkimuksen laatua. Korkeakoulujen fuusioituminen ei saa olla itsetarkoitus, vaan tämän on perustuttava yhdistymisestä saataviin toiminnallisiin ja taloudellisiin hyötyihin sekä tätä kautta syntyvään yliopiston vaikuttavuuden vahvistumiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee jatkossakin korkeakoulukohtaiseen strategiatyöhön ja sen keskeisiin painopisteisiin ja vahvuuksiin sekä korkeakoulun profiloitumiseen perustuvaa kehittämistä. Korkeakoulujen omaehtoisen kehittämisen rinnalla edistetään korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Vuodesta 2021 alkaen yliopistojen valtionrahoitukseen sisältyvä strategiapuusteinen

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 217/2019 vp

rahoitus jakautuu kahteen osioon sisältäen ohjelmapohjaisen osuuden ja korkeakoulujen omaa strategiaa ja uudistumista tukevan osuuden, joista pääpaino on jälkimmäisellä.

Yliopistojen valtionrahoituksen kohdentaminen perustuu kaikille yliopistoille yhtenäisiin toiminnan tuloksellisuuden huomioon ottaviin laskennallisiin perusteisiin. Näin ollen yliopistot voivat omaehtoisen toimintansa kehittämisen ja tuloksellisen toiminnan kautta vaikuttaa saamansa valtionrahoituksen määrään ja täydentävän rahoituksen myönteiseen kehitykseen.

Ministeriö turvaa kaikille yliopistoille kohtuulliset toimintaedellytykset perustehtävien hoitamiseen. Hallitus on kustannustason nousun huomioon ottamisen lisäksi vahvistamassa yliopistojen perusrahoitusta 40 miljoonalla eurolla vuodesta 2020. Hallituksen antaman vuoden 2020 talousarvioesityksen perusteella Tampereen yliopiston valtionrahoitus on lisääntymässä kuluvasta vuodesta 7,5 miljoonalla eurolla.

Helsingissä 1.11.2019

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen